
In geest en in waarheid (2)

J.G.Bulthuis

Het evangelie van het Koninkrijk der hemelen is als nieuwe, jonge wijn (Marc.2:22). Zij kan niet in oude zakken gedaan worden. Dat betekent dat het hemelse, geestelijke leven dat Jezus ons brengt, niet in een aardse, vleselijke, religieuze of een verouderde christelijke vorm te vangen en te reguleren is. Het vraagt om een totaal andere uitwerking, namelijk: in geest en in waarheid.

Jezus wil met zijn boodschap de gelovige voeren tot een wandel door de Geest (Rom.8:14, Gal.5:16). Dit is een leefwijze die in ieder geval gekenmerkt wordt door diepe eenvoud en door elke afwezigheid van godsdienstige uiterlijkheden welke zo veelvuldig voorkomen in religies.

Voor de geestelijke mens zijn die alle overbodig. Ze staan zelfs in de weg om de mens Gods te voorschijn te laten komen. Deze openbaart zich namelijk niet in allerlei gewoonten, tradities, vastgelegde en opgelegde handelingen, voorschriften en overleveringen van mensen. Daar zit geen enkele kracht in. Zij dienen slechts om een zekere stijl van christelijke presentatie te handhaven. Bovendien zijn ze sterk gebonden aan tijd, plaats, cultuur, volksaard en historische achtergronden. De zonen Gods vertonen zich evenwel op een geheel andere manier aan de wereld. Zij spelen geen kerkje maar volgen Jezus letterlijk na. Ze gaan met Hem door de enge poort de smalle weg op. Het gaat hen om een levenshouding en -wandel in geest en in waarheid, en dat vanuit een wandel in de hemel. Daar is nauwelijks iets van de aarde, van het zienlijke, van religieuze

---

Van boven zijn

uiterlijkheid bij nodig.

In Johannes 3:31 staat: *Die van boven komt, is boven allen; wie uit de aarde is, is uit de aarde en spreekt uit de aarde. Die uit de hemel komt, is boven allen; wat Hij gezien en gehoord heeft, dat getuigt Hij en zijn getuigenis neemt niemand aan. Maar wie zijn getuigenis aanvaardt, heeft bezegeld, dat God waarachtig is.*

Wat 'van boven' is, is tijdloos, plaatsloos, rasloos, kultuurloos. De dingen die van boven zijn, bestaan uit goddelijke gedachten en krachten, goddelijke gezindheid, goddelijke karaktereigenschappen, geestelijke gaven en werkingen, goddelijke hoedanigheden als heiligheid, gerechtigheid, vrede, liefde e.d. Kortom alles wat tot de goddelijke natuur behoort.

Indien deze kostelijke schatten in de gelovige aanwezig zijn en zich ontwikkelen, zal dat op aarde tot uiting komen in een manier van leven zoals die van Jezus. De gelovige die zich aldus gedraagt is 'van boven'. Wat heeft hij meer nodig om de Heer na te volgen, om een waar geestelijke mens te zijn, dan zó te zijn en zó te doen? Niets! Alles wat hem op aarde wil optuigen als een kerstboom met zienlijke verfraaiingen zoals mooie liturgieën, voorgeschreven maniertjes van devoot gedrag, verplichte traditionele handelingen en verrichtingen doen afbreuk aan zijn hemelse waardigheid. Ze vormen een sta-in-de-weg. Ze zijn misleidend. Ze hebben een schijn van vroomheid en godsvrucht. Ze werken er aan mee om onder de indruk te komen van wat voor ogen is. De Heer ziet echter het hart aan en gaat voorbij aan elke religieuze vertoning.

Jezus maakte daar nimmer gebruik van en heeft ons daarvan ook niets voorgeschreven. Zijn last is licht en zijn juk is zacht. Zijn poort is eng en zijn weg is smal. Voor het uiterlijke en zienlijke heeft Hij ons geen opdracht gegeven om in de persoonlijke en gemeentelijke uitwerking van zijn boodschap enig ritueel in te voeren. Godsdienstige mensen, de vleselijke christenen doen dat echter graag. Wie werkelijk van boven is, heeft aan het innerlijke en geestelijke genoeg. (Zie ook Studieblad 44, blz.12,13).

Universeel

Doordat Jezus' evangelie voor alle tijden en voor alle mensen geldt, ongeacht hun cultuurpatronen, is het een eeuwig en universeel evangelie (Op.14:6). Het maakt universele geestelijke mensen. Volgroeide zonen Gods zijn niet hollands, amerikaans of japans, maar openbaren allen dezelfde leefwijze, vrucht en heerlijkheid van Christus in hun dagelijkse wandel. Zij zijn allen gelijkvormig aan het beeld van de Zoon van God, in plaats van uniform aan de min of meer verplichte uitwendigheden van een of andere kerk (Rom.8:29).

Het tijdloze daarvan dient ons juist te behoeden voor het vastgeroest raken aan hoe in 't verleden aan het evangelie vorm en uitvoering werd gegeven. Daar kan de Geest niets mee beginnen. Hij is up-to-date, origineel, vrij als de wind. Alle vorm en uiterlijkheid, alle aankleding en verpakking van ons christen-zijn moet konstant verwisselbaar, vernieuwbaar, flexibel en recent blijven. Het is slechts bijzaak. Daarom schreven wij al eerder: laten we ons daarin tot het allernoodzakelijkste beperken, maar des te overvloediger bezig zijn met de manifestatie van een wandel in heiligheid, in de vrucht des Geestes en in het verrichten van de werken van Jezus.

Voorbeelden

Indien wij onze gemeentesamenkomsten een bepaalde aankleding geven, dienen we steeds te beseffen dat onze vormgeving op zich geen geestelijk bezig zijn is. Dat geldt eveneens voor onze persoonlijke manier van doen.

Geestelijk zijn is bijvoorbeeld niet gelegen in bidden voor het eten, bijbellezen na de maaltijd, staand of geknield bidden, met handen gevouwen en de ogen gesloten. Het is evenmin gelegen in het opheffen van de handen voor lofprijzing, het aannemen van een gebedstem of een preekstem, het gebruik van bepaalde (kerk)kleding, het handhaven van de vaste (voorspelbare) liturgie met de traditionele eindzegen. Ook niet in een half uurtje stille tijd, het vaste plaatsje in de zaal, het eigen jargon, de kenmerkende gebaren, enz, enz, enz..... Het gaat om de vorming van onze **innerlijke** mens. Dan zal de gelovige bij goed gevolg de heerlijkheid van

Gestalte

de goddelijke natuur kunnen uiten in vrijheid, in spontaniteit, op een eigen persoonlijke manier. Dàt past bij elk volk en in elke tijd. Dàt is leven in geest en in waarheid.

Johannes schrijft in zijn tweede brief dat *een ieder die verder gaat en niet blijft in de leer van Christus, God niet heeft*, en in Openbaring 22:18 dat *een ieder die aan de woorden van de profetie van dat boek toevoegt, God hem de plagen zal toevoegen die erin beschreven zijn*. Het tweeduizend jaar oude wereldchristendom heeft zich in ongebreidelde mate daaraan schuldig gemaakt. Wat een overweldigende toegevoegde heisa (zoals liturgie, organisatie, verplichte gewoonten, tradities, uiterlijk vertoon, macht en heerschappijvoering van leiders, e.d.) is erbij gekomen. Zoveel zelfs dat de inhoud van het evangelie bijna verdwenen is (in beeldspraak: Op.18:11-14). Ze vormen de moderne afgoden binnen het christendom, het volle evangelie inclusief: onze voorganger, onze gemeente, onze zang, het **wij**-gevoel van hoe goed **wij** wel bezig zijn.

Het is nu de tijd om in eigen leven en gemeente een definitief einde aan dat babelse handelen te maken, opdat het wezenlijke en eigenlijke van Gods heilsboodschap overblijft en overduidelijk gaat stralen als een licht voor de volkeren (Mat.5:16).

Jezus was (is) als mens in de gestalte van God (Fil.2:5). Dat slaat in de eerste plaats op zijn innerlijke mens. Hij was één geest met God, zijn hemelse Vader. Diens natuur was door heilige Geest volledig in Hem neergedaald en had gaandeweg zijn gehele persoonlijkheid doortrokken. Wie Hem zag wandelen en handelen, kon daaruit trefzeker een compleet en juist beeld krijgen van hoe God eigenlijk is (Joh.14:9-11).

Dat de Heer zijn streektaal sprak, kleding en voedsel gebruikte die toen van zijn landaard waren, staat hier geheel los van. Hij was wel in de joodse gebruiken opgevoed, maar toen hij zijn bediening begon, bracht Hij een nieuwe en andere leer: het evangelie van het Koninkrijk der hemelen (Mat.4:23, Marc.1:27a). In woord en daad onderrichtte Hij de mensen hoe zij hemelburgers konden worden en wat dat inhield.

Eeuwig en onwankelbaar

Volgen we de Meester in de vier evangeliën dan komen we steeds die nieuwe mens tegen. Een mens met een goddelijke gezindheid, met goddelijke werken, in goddelijke heiligheid, in goddelijke vrijheid. Nergens voerde Hij een nieuwe liturgie of een andere religieuze vormgeving in. Hij bracht geen andere gebruiken en plichten. Hij stond niet aan de wieg van nieuwe overleveringen en inzettingen voor het vlees. Hij leerde geen verplichte stijl, indeling, houding of wat dies meer zij om een gelovig mens te kunnen zijn. Hij bracht de gedachtenwereld van God op hen over en doopte hen, vanaf de eerste pinksterdag, in Gods Geest.

Wanneer onder diens leiding het woord zou worden uitgewerkt, zouden vele gelovigen in diezelfde gestalte van God komen als Hij. Daaraan behoeft niets toegevoegd te worden ter verfraaiing of afronding. De mens Gods, de gemeente Gods wordt gebouwd tot een woonstede Gods in de geest en niet in het vlees (Ef.2:22). Hebben wij die zin van Christus ook (1 Kor. 2:16b)?

De geestelijke mens die zich uitstrekt naar de volwassenheid en volkomenheid in Christus maakt zich niet druk om de uiterlijke mens. Hij zoekt de tooi van de innerlijke (1 Petr.3:4, Op.21:2b). Hij weet immers dat het zienlijke slechts van voorbijgaande aard is en zal verdwijnen (2 Kor.4:18b). Het eeuwige, goddelijke leven in de innerlijke mens blijft. Het is onwankelbaar (Hebr.12:28). Daarom zal de gelovige alles inzetten om dat veilig te stellen en te ontwikkelen. Zijn rijkdom is in God, is het deelhebben aan de goddelijke natuur door Jezus Christus. Hij maakt zich 'druk' om *de eenheid van het geloof en van de volle kennis van de Zoon Gods te bereiken* (Ef.4:13). Hij tracht er alles aan te doen om *Christus te winnen, om Hem te kennen en de kracht van zijn opstanding* (Fil.3:8b,10a).

Deze werkelijkheden zijn echt, sterk en tijdloos. Dat werkt eeuwig leven in de gelovige uit (Joh.17:3). Hoe ver staat dit alles van de vleselijke christen die bezig is met en gehecht is aan allerlei zaken op aarde. Hoe ogenschijnlijk prettig en mooi de religieuze dingen van

Rijk en vrij

beneden ook mogen voorkomen, de heerlijkheid van de bediening in de Geest gaat dat alles verre te boven (2 Kor.3:10). God wil ons met het zijne zo graag verwennen en vervullen. Vandaar zijn oproep *om de dingen die boven zijn, waar Christus is, te bedenken* (Kol.3:1,2). Die zijn namelijk niet vergankelijk. Ze kunnen niet door geestelijke dieven, roest of mot worden aangetast (Mat. 6:21).

Het zou een lange lijst worden om al die geestelijke rijkdommen en zegeningen in Christus op te sommen, maar in verband met ons onderwerp is het toch goed iets ervan weer te geven. We denken dan aan: liefde, wijsheid, geestelijk inzicht, kracht, goedheid, geduld, zachtmoedigheid, nederigheid, gerechtigheid, vrede, vreugde, eenvoud, geestelijke gaven, bovennatuurlijke werkingen van de heilige Geest. Kortom de kenmerken van Gods wezen en de mogelijkheden van zijn goddelijk vermogen. De mens in Christus mag hier deel aan hebben (1 Kor.1:5-7a; Gal.5:22; Ef.1:3; 2 Petr.1:4).

Voor de **praktische** uitwerking hiervan in ieders persoonlijk leven zal het toch overduidelijk zijn dat daar geen liturgieën, tradities, menselijke voorschriften, rituele handelingen en gemeentelijke ceremoniën bij nodig zijn. Het wandelen in en handelen met de bovengenoemde rijkdommen is niet door vaste regels en verplichte kodes te organiseren. Het vraagt slechts om in vrijheid geleid te kunnen worden door de Geest.

De waarheid van Jezus maakt de gelovige waarlijk vrij. Ook vrij van alles wat het religieuze 'men' aan uiterlijke vormen, houdingen en verrichtingen oplegt. Zonen Gods zijn vrij van dergelijke plichtplegingen. Zij behagen geen mensen en laten zich niet bepalen door godsdienstige systemen en stelsels.

De wind blaast waarheen hij wil zó is een ieder die uit de Geest geboren is (Joh.3:8). Dát is de enige leefregel voor geestelijke christenen. Vandaar de voortdurende noodzaak om in een hechte en zuivere relatie met Jezus te wandelen.

Zien en horen

Jezus zelf gaf ons daarin het voorbeeld. Hij oriënteerde Zich geheel op God, zijn hemelse Vader. Naar wat Die deed en zei, handelde de Zoon (Joh.5:19 en 8:26c). Daar-

---

bij gebruikte Hij geen enkel religieus gewoontegedrag of -voorschrift van mensen. Hij viel voor zijn tijdgenoten duidelijk uit de toon. Een nieuwe leer, een nieuw gewaad (bv. Mat.11:18,19; 15:2,3; Luc.5:33,36-38).

Jezus is te vinden *buiten de legerplaats* (Hebr.13:12,13). Buiten het jodendom, buiten het babelse, buiten het religieuze van deze wereld en haar traditioneel christendom. Hij was (is) echter in God, in heilige Geest, in het woord van de waarheid Gods. Daarom was er een onafgebroken en direkt kontakt met de eeuwige en levende God mogelijk. Alleen zó kan er sprake zijn van leiding door de Geest. Deze werkt immers niet met wat van de mensen is, met wat van beneden is.

O, vrienden, hoe dringend worden wij opgeroepen door Paulus om ook alleen die dingen te bedenken die boven zijn, waar Christus is. Dáárin bevindt zich leven en geest. Wie ze in waarheid zoekt, zal ze vinden. Die zal zien wat de Heer toont en horen wat Hij spreekt. Alleen dát heeft eeuwigheidswaarde. Alleen dát wekt vrucht in ons leven. Zijn **léven** in ons is het ware licht, zowel voor onszelf als voor de wereld.

Licht

In Openbaring 22:5 staat dat eens de geredde en volmaakte mensheid *geen lamp of licht van de zon van node zal hebben, want de Here God zal hen verlichten*. Dit goddelijke levenslicht kwam Jezus ons brengen. En dat doet Hij nog steeds. Dat licht is beeldspraak voor goddelijk leven (Joh.1:4b). Wie Hem volgt zal dat levenslicht **in zich** hebben en tot volle kracht mogen ontwikkelen (Joh.8:12). Wie het bloed van de Zoon des mensen drinkt en diens vlees eet, zal dat leven in zichzelf hebben (Joh.6:53). Zo'n mens heeft alles wat tot leven en godsvrucht strekt **in** zich. Dus niet buiten zich, zoals de zon of een lamp hem van buitenaf beschijnt. Het is de heerlijke realiteit van het '*God zal alles in allen zijn*' (1 Kor.15:28c). Dat deze gezegende toestand gaandeweg ontwikkeld en tot de uiteindelijke volheid gebracht wordt, is mogelijk door de zalige inwoning van de Vader en de Zoon door heilige Geest (Joh.14:17,20, 23c).

Doel

Hoe meer wij daar aan werken, des te minder hebben

---

we 'iets buiten ons' nodig dat dient ter onderhouding van de geestelijke mens of tot zijn verheerlijking. Dit is de kernboodschap van vernieuwing! Vandaar de oproep om het woord van Christus rijkelijk *in* u te laten wonen (Kol.3:16a), en het geheimenis 'Christus *in* u' te kennen (Kol.1:27), en om vervuld te worden met de Geest tot alle volheid Gods (Ef.3:19b, 5:18b), zodat we vervuld worden met Christus (Ef.1:23; Ef.3:16,17a).

De gemeente met de door de Heer aangestelde werkers en met de inzet van alle geledingen staat ten dienste van **dat** doel (Ef.4:11-16). Het gemeente-zijn, de werkers en alle activiteiten zijn er niet voor zichzelf en vormen geen doel in zich, maar moeten er voortdurend naar toe werken dat de gelovigen aan Jezus gehecht worden (2 Kor.11:2), zodat zij vol van het goddelijke leven worden en onder de leiding van de Geest komen te staan (Rom.8:14). Volgelingen van Jezus Christus dienen tot geestelijke mondigheid te worden opgevoed. Dat kan alleen slagen indien zij 'door Hem' gaan leven, en niet 'door de gemeente of door haar leiders'. De gemeente mag geen fanclub of eigendom worden van mensen. Zij behoort haar man toe: Jezus (Ef.5:32). Zij is zijn eigendom. En op zijn beurt bereidt de Heer haar toe tot een reine bruid van God (Op.21:2b). Hij zal uiteindelijk de enige bezitter, eigenaar, inwoner, man, God zijn, en het enige licht van en in haar (bv. Ef.2:22; Hebr.8:10d; Op.1:6a).

Een licht zijn

Naar de mate van zijn 'lichtsterkte' in ons, worden we tegelijkertijd minder afhankelijk van lampen en zonnen buiten ons. Hoe meer Christus in onze harten woning kan maken en Hij als Heer van onze innerlijke mens geheiligd wordt, des te onafhankelijker worden we van wat om ons heen is en religieus slechts tot de verpakking behoort (Ef.3:17; 1 Petr.3:15a). Vernieuwing door het afleggen van dat alles wil dus geen doel op zich zijn, maar zo duidelijk mogelijk wijzen op het alleen in geest en in waarheid gaan leven, vanuit een met Christus en God hoogst persoonlijk vervuld hart (Joh.14:23b). Dat alleen is geestelijk leven. Al het andere is slechts uiterlijke devotie, vertoning, ballast, godsdienstigheid, tijdsvulling, show en vlees.

Wanneer gelovigen zich geheel tot één weten te maken met de levende God, zullen zij zèlf tot een licht zijn (Joh.17:22; Mat.5:14a). Deze relatie komt prachtig tot uitdrukking in Openbaring 21:23,24a: *De stad (Gods) heeft de zon en de maan niet van node, dat die haar beschijnen, want de heerlijkheid Gods verlicht haar* (van binnen uit dus) *en haar lamp is het Lam* (in onze harten), *en de volken zullen bij haar licht wandelen*.

Eerst was alleen Jezus het Licht der wereld. Nu is dat mede zijn gemeente, waarin ook eens de rechtvaardigen van het oude verbond opgenomen zullen zijn (Hebr.11:39,40). Deze grote stad van God, het hemelse Jeruzalem, verlicht de 'volkeren': de uit de lichtzijde van het dodenrijk verlostes mensen. Totdat ook die allen het volle licht in zich hebben. Dan is het einde gekomen waar Paulus in 1 Korintiërs 15:25-28 over schrijft.

Reeds nu

Het leven Gods kan en dient **nu** in ons ontwikkeld te worden. Door ons dagelijks bewust te laten beschijnen met het schijnsel van het evangelie der heerlijkheid van Christus, krijgt het steeds meer vat op ons leven (2 Kor. 4:4b,6b). Dat kan als wij een onafgebroken relatie met de Heer onderhouden. Daarin neemt naast gebed het eten van zijn woord een onmisbare plaats in. Vervolgens is strijd en overwinning in de hemelse gewesten noodzakelijk om alle remmingen, tegenwerkingen en blokkades van de vijand op te heffen, zodat er een gebaande weg in ons hart is. De Heer laat ons daarin niet alleen gaan, maar plaatst ons in zijn gemeente, tussen onze broeders en zusters in. Daar functioneren de door Hem gegeven ambten, bedieningen, werkingen en gaven. Indien allen zich eendrachtig aaneensluiten, voegzaam en gehoorzaam optrekken, één van hart en één in streven zijn, en zich vol liefde en geloof op Jezus richten, zullen ook allen kunnen uitgroeien tot volwassen geestelijke mensen, zonen Gods (Ef.4:1-6; Fil.2:1-4).

Nu of nooit

Dit groeiproces willen we in deze tijd absoluut niet meer laten vertragen door enigerlei vorm van zonde, door een oppervlakkige houding ten opzichte van de dingen Gods, of door wat wij in deze studies het 'babelse' hebben genoemd. Ongedeelde toewijding aan de

---

Heer, absolute gehoorzaamheid aan de Geest, en een door en door zuiver geestelijke opstelling zullen hoog in het devies moeten staan van een ieder die het eind- doel des geloofs wil bereiken. Aangezien God ons een geest van liefde, van bezonnenheid en van kracht heeft geschonken, houden we iedere lafhartigheid van ons af (2 Tim.1:7). Ook wanneer wij openlijk dienen te breken met elk zogenaamd christelijk erfgoed, dat de zaak Gods niet in geest en in waarheid dient.